

ประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 22

Administrative Effectiveness of Sufficient Educational Institutions under the Secondary Educational Service Area Office 22

มัลลิกา สีดาเดช¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย โพไพล² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตรา วงศ์อนุสิทธิ์³

Manlika Seedadech¹ Asst. Prof. Dr. Thawatchai Pailai² Asst. Prof. Dr. Vajitra Vonganusith³

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาพอเพียง 2) เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาพอเพียงตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพขนาดของสถานศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และจังหวัดที่ตั้งของสถานศึกษา 3) เพื่อหาแนวทางยกระดับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาพอเพียง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 369 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 55 คน และครูผู้สอน จำนวน 314 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่ามีความเชื่อมั่น 0.98 และแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเพื่อหาแนวทางยกระดับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาพอเพียง สถิติที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูล t-test, One-Way ANOVA

ผลการวิจัย พบว่า

1. ประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. ประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาพอเพียงในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน โดยรวม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาพอเพียง, ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

¹ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

¹Master of Education Program in Educational Administration Sakon Nakhon Rajabhat University

²อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

²Course teacher in Master of Education Program and Doctor of Philosophy Program in Educational Administration Program Sakon Nakhon Rajabhat University

³อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

³Course teacher in Master of research of Curriculum and Instruction and Doctor of Philosophy Program in research of Curriculum and Instruction Sakon Nakhon Rajabhat University

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: มัลลิกา สีดาเดช, manlika-seedadech@hotmail.com

รับเมื่อ 19 เมษายน 2562 แก้ไข 10 พฤษภาคม 2562 ตอรับ 11 พฤษภาคม 2562

3. ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01

4. ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวม ไม่แตกต่างกัน

5. ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำแนกตามจังหวัดที่ตั้งของสถานศึกษา โดยรวม ไม่แตกต่างกัน

6. แนวทางยกระดับประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 22 ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมากำหนดเป็นวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา มีกระบวนการทำงานเพื่อพัฒนาคุณภาพ และบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด 2) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน จัดทำหลักสูตร บูรณาการกับทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยเน้นการจัดกิจกรรม เชิงสร้างสรรค์ (Active Learning) เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เกิดทักษะในการใช้ชีวิต รู้จักแก้ปัญหา และ 3) ด้านการพัฒนาบุคลากร ส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง พัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะ จนสามารถพัฒนาศักยภาพของตนได้อย่างเต็มที่

ABSTRACT

The purposes of this research aimed to 1) examine administrative effectiveness of sufficient educational institutions; 2) compare administrative effectiveness of sufficient educational institutions as perceived by school administrators and teachers, classified by status, school sizes, work experiences and provincial location; and 3) establish the guidelines for upgrading the administrative effectiveness of sufficient educational institutions. The samples, obtained through multi-stage sampling, were 55 school administrators and 314 teachers, yielding a total of 369 participants from schools under the Secondary Educational Service Area Office 22 (SESAO 22) in the academic year 2019. The research instruments for data collection included a rating scale questionnaire with the reliability of 0.98, and interview forms concerning administrative effectiveness of sufficient educational institutions. The statistics for data analysis were percentage, mean, standard deviation, t-test and One-Way ANOVA.

The findings were as follows:

1. The administrative effectiveness of sufficient educational institutions under the SESAO 22, as perceived by participants as a whole and each aspect was at a high level.
2. The administrative effectiveness of sufficient educational institutions under the SESAO 22, as perceived by participants as a whole showed a statistically significances at .01 level.
3. The administrative effectiveness of sufficient educational institutions under the SESAO 22, as perceived by participants from different school sizes, as a whole showed a statistically significances at .01 level.
4. The administrative effectiveness of sufficient educational institutions under the SESAO 22, as perceived by participants with different work experiences, as a whole was not different.

5. The administrative effectiveness of sufficient educational institutions under the SESAO 22, as perceived by participants from different provincial location, as a whole was not different.

6. The guidelines for upgrading administrative effectiveness of sufficient educational institutions under the SESAO 22 covered three aspects: 1) School Management. School administrators should integrate the principles of sufficiency economy philosophy into school visions and establish working processes for developing quality and existing resources management to achieve optimal usage; 2) Curriculum and Instructional Management. The guideline includes the establishment of an integrated curriculum within all learning areas in line with the principles of sufficiency economy philosophy into schools. In classroom practice, creative activities (Active Learning) should be a school focus to encourage learners to learn by themselves, provide life and problem solving skills; and 3) Personnel Development. School administrators should support personnel in educational institutions in their continuous self-development, knowledge development, abilities, and skills to reach their fully potential.

Keywords: Administrative Effectiveness of Sufficient Educational Institutions, Sufficiency Economy Philosophy

กุ่มิหลัง

จากการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างทางเศรษฐกิจที่รวดเร็ว ทำให้ต้องเผชิญกับสภาวะการแข่งขันและความกดดันสูง ซึ่งส่งผลกระทบต่อจิตใจ วัฒนธรรมและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของไทย ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของประเทศไทยทั้งในด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและคุณภาพชีวิตทางด้านเทคโนโลยีต่าง ๆ ซึ่งเข้ามามีบทบาทในการดำรงชีวิตประจำวันและการทำงาน ทำให้เกิดสิ่งอำนวยความสะดวกมากมายเพื่อมาตอบสนองความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ วิธีการดำรงชีวิตของคนไทยส่วนใหญ่เกิดการปรับเปลี่ยนในเรื่องของค่านิยม วัฒนธรรมและจริยธรรมเพื่อปรับตัวเองให้ดำรงชีวิตอยู่รอดในสังคมมุ่งเน้นในเรื่องการแข่งขัน นอกจากนี้โครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศไทยเกิดการเปลี่ยนแปลงจากเศรษฐกิจของการเกษตรมาสู่ยุคเศรษฐกิจอุตสาหกรรม สังคมไทยเกิดการเปลี่ยนแปลงจากสังคมชนบทมาสู่ความเป็นสังคมเมือง ทำให้วิถีชีวิตความเป็นอยู่แบบดั้งเดิมเปลี่ยนแปลงไป รวมถึงต้องมีวิธีการปรับเปลี่ยนรูปแบบของการใช้ชีวิตในรูปแบบที่เร่งรีบ ในยุคโลกาภิวัตน์ยังก่อให้เกิดกระแสวัตถุนิยมและการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างไม่เหมาะสมขาดคุณธรรมและความรอบคอบ ทำให้ภูมิทัศน์ที่มีอยู่ในสังคมลดลงจนเกิดความนิยมที่บริโภคเกินความจำเป็น ทั้งหมดนี้เป็นสาเหตุของการเกิดปัญหาต่าง ๆ เช่น อาชญากรรม ยาเสพติด ปัญหาหนี้สินและการคอร์รัปชัน ซึ่งมีแนวโน้มที่จะทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ (จิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา, 2556, หน้า 15)

จากผลกระทบดังกล่าวเบื้องต้นการพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืนต้องให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างทุนของประเทศที่มีอยู่ให้เข้มแข็ง และมีพลังเพียงพอที่จะใช้ในการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาประเทศให้เทียบเท่านานาประเทศ โดยเฉพาะการพัฒนาคนให้เข้มแข็ง พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในสังคมยุคศตวรรษที่ 21 และการเสริมสร้างปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพของคน ทั้งในระบบโครงสร้างของสังคมให้เข้มแข็งเพื่อใช้เป็นภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554, คำนำ)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 เป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่รับผิดชอบจัดการศึกษาใน 2 จังหวัด คือจังหวัดนครพนมและจังหวัดมุกดาหารประกอบไปด้วยสถานศึกษาทั้งหมด 81 แห่ง โดยแบ่งเป็นสถานศึกษาในจังหวัดนครพนม 51 แห่ง และสถานศึกษาในจังหวัดมุกดาหาร 30 แห่ง มีความตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาและการบริหารจัดการสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผลในทุก ๆ ด้าน จึงได้นำยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการเข้ากับ

การบริหารจัดการสถานศึกษาซึ่งจะมีผลต่อการส่งเสริมผู้เรียนให้มีจิตสำนึกของการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้องกับบริบทของสังคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร มัธยมศึกษา เขต 22 จึงดำเนินการตามแนวนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการโดยการส่งเสริมให้สถานศึกษาได้ดำเนินการบริหารตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อันจะก่อให้เกิดผลลัพธ์อย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน เพื่อการพัฒนาผู้เรียนอย่างยั่งยืนสู่สถานศึกษาพอเพียงผู้วิจัยจึงศึกษาประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 และเกิดความตระหนักในความสำคัญและความจำเป็น ที่จะต้องมีการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง ตามยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการใน 5 ด้าน ซึ่งจะประกอบด้วยด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านหลักสูตรและด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการพัฒนาบุคลากรให้มีประสิทธิภาพ และด้านผลลัพธ์และภาพความสำเร็จที่เกิดขึ้นจากรด าเนินการ เพื่อยกระดับประสิทธิผลในการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง

คำถามของการวิจัย

1. ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 อยู่ในระดับใด
2. ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน แตกต่างกันหรือไม่อย่างไร
3. ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามขนาดสถานศึกษาแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร
4. ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร
5. ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามจังหวัดที่ตั้งของสถานศึกษาแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร
6. แนวทางยกระดับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาพอเพียงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 22 ควรเป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

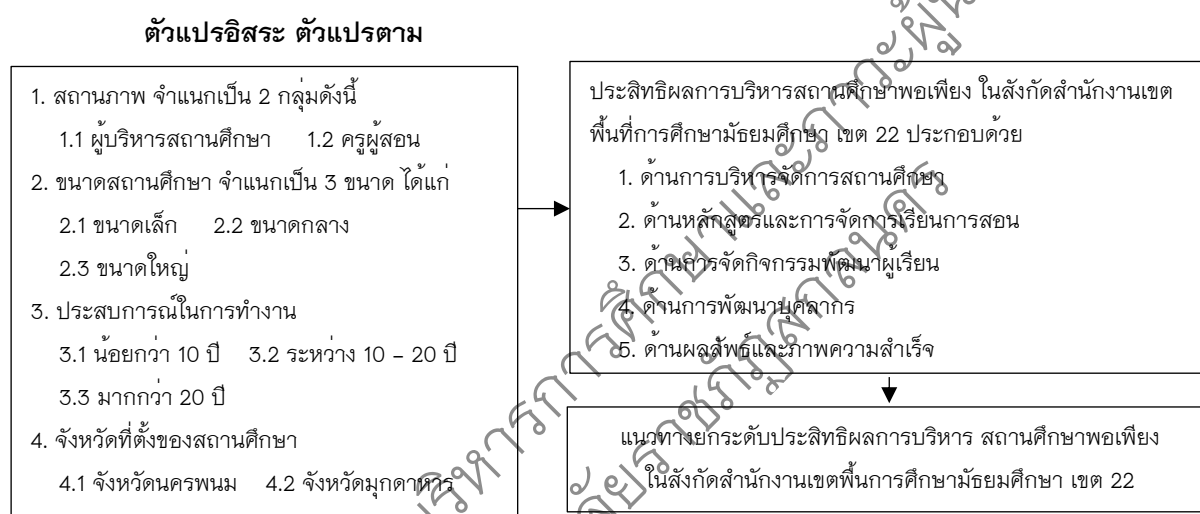
1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22
2. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาพอเพียงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จำแนกตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน
3. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามขนาดสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน

4. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ ในการท างานของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน

5. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามจังหวัดที่ตั้งของ สถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน

6. เพื่อหาแนวทางยกระดับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาพอเพียงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 3,253 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 81 คน และครูผู้สอน จำนวน 3,172 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ปีการศึกษา 2562 กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 346 คน ซึ่งเป็นเกณฑ์ขั้นต่ำ แต่ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 369 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ ซึ่งแบ่งเป็น 2 ตอน มีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพ ขนาดของสถานศึกษาประสบการณ์ในการทำงาน และจังหวัดที่ตั้งของสถานศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับประสิทธิผลผลในการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ในองค์ประกอบซึ่งเป็นแบบสอบถามที่เป็นลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ตามตัวชี้วัดความสำเร็จของการประเมิน สถานศึกษาพอเพียง 5 ด้าน ดังนี้ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการพัฒนาบุคลากรและด้านผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเสนอคำร้องต่อสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร โดยออกหนังสือขอความร่วมมือไปยังสถานศึกษาเพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
2. ผู้วิจัยแจกแบบสอบถาม จำนวน 369 ฉบับ เก็บข้อมูลด้วยตนเองและทางไปรษณีย์
3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ในกรณีตอบแบบสอบถาม เพื่อนำไปดำเนินการวิเคราะห์ต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การวิเคราะห์ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย จึงได้วิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอนโดยใช้ค่าสถิติ ดังนี้ 1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ 1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) 1.2 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) 1.3 ค่าร้อยละ (Percentage) สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน คือ (t-test) และ (F-test) แบบการวิเคราะห์แปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA)

สรุปผลการวิจัย

1. ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโดยรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านผลลัพธ์ภาพความสำเร็จ และด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน
2. ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนจำแนกตามสถานภาพโดยรวม พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นมากกว่าครูผู้สอนเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน และด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านผลลัพธ์ภาพความสำเร็จ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านการพัฒนาบุคลากรไม่แตกต่างกัน โดยผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นมากกว่าครูผู้สอนทั้งโดยรวมและรายด้านที่มีความคิดเห็นแตกต่างกัน
3. ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาโดยรวมพบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน และด้านผลลัพธ์ภาพความสำเร็จมีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านการพัฒนาบุคลากรไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดใหญ่และขนาดกลางมีความคิดเห็นมากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนคู่อื่น ๆ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดใหญ่และขนาดกลางมีความคิดเห็นมากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดใหญ่มีความคิดเห็นมากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดใหญ่และขนาดกลางมีความคิดเห็นมากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ด้านผลลัพธ์ภาพความสำเร็จ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดกลางมีความคิดเห็นมากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดใหญ่มีความคิดเห็นมากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

4. ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน และด้านการพัฒนาบุคลากรมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า

ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานระหว่าง 10-20 ปี มีความคิดเห็นมากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 20 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ด้านการพัฒนาบุคลากร พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานระหว่าง 10-20 ปี มีความคิดเห็นมากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 20 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

5. ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนจำแนกตามจังหวัดที่ตั้งของสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

6. แนวยกระดับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 มีจำนวน 3 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน และด้านการพัฒนาบุคลากร สรุปจากคำสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

6.1 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีกระบวนการทำงานพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา (PDCA) และต้องบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ในสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุด น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมา กำหนดเป็นวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา กำหนดนโยบาย แผนปฏิบัติการ โครงการให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดำเนินงานตามโครงการนิเทศและติดตามอย่างต่อเนื่อง วิเคราะห์ปัญหา

หรือหาสาเหตุที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาพอเพียงและสร้างนวัตกรรมในการทำงาน โดยบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาต้องมีเป้าหมายเดียวกัน มีความสามัคคีกัน สร้างขวัญและกำลังใจ มุ่งจัดการศึกษาโดยยึดทางสายกลางภายใต้กรอบแนวคิด 3 ท่วง 2 เงื่อนไข และเปิดโอกาสให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เน้นให้ทุกคนมีส่วนร่วมกำกับติดตาม นิเทศและสะท้อนผลเพื่อหาแนวทางแก้ปัญหา

6.2 ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ต้องศึกษาบริบทของสถานศึกษา วิเคราะห์ความต้องการของชุมชน เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตร จัดทำหลักสูตรบูรณาการกับทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ในทุกระดับชั้น ให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงนำหลักสูตรที่ได้ไปทดลองใช้ นิเทศ ติดตาม และประเมินหลักสูตร ซึ่งครูผู้สอนต้องจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกิจกรรมการเรียนการสอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเชิงสร้างสรรค์ (Active Learning) เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองมีทักษะในการใช้ชีวิต รู้จักแก้ปัญหา นอกจากนี้ต้องส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนในชุมชน การอยู่ร่วมกับธรรมชาติ สร้างสื่อมาช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และนิเทศ ติดตาม การนำเสนอผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อเป็นการสะท้อนผล

6.3 ด้านการพัฒนาบุคลากร ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนควรพัฒนาความรู้ หลักการปฏิบัติ และตระหนักถึงความสำคัญในการขับเคลื่อนสถานศึกษาพอเพียงสำรวจความต้องการของบุคลากรเพื่อจัดทำแผนพัฒนาบุคลากร ใช้กระบวนการ PLC เพื่อเป็นการนิเทศ ติดตามผล นอกจากนี้ต้องให้อิสระในการทำงาน เชื่อมั่นในความสามารถของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา กระตุ้นการทำงานโดยสร้างขวัญกำลังใจและมีความเป็นกัลยาณมิตรที่ดีต่อกัน ส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาทุกคนพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาความรู้ โดยอาศัยการอบรม การศึกษาดูงาน จนสามารถพัฒนาศักยภาพของตนได้อย่างเต็มที่ สามารถใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน ได้มีรูปแบบการนิเทศ ติดตามการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหลากหลาย เพื่อกระตุ้นการทำงานของครูผู้สอน ยกย่องเชิดชูเกียรติครูผู้สอนที่จัดกิจกรรมบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ประสบความสำเร็จและมีผลงานเชิงประจักษ์

อภิปรายผลการวิจัย

1. ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโดยรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่า “ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 อยู่ในระดับมาก” ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาทุกแห่งมีระบบการประกันคุณภาพทั้งภายในและภายนอก มีการนิเทศพอเพียงที่เป็นต้นแบบ เกิดทักษะในการทำงานเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ยังมีการประสานความร่วมมือกับชุมชน และนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการสถานศึกษา ได้รับความทรัพยากรที่ใช้ในการบริหารจัดการจากทุกภาคีเครือข่าย และมีนวัตกรรมในการทำงานเพื่อพัฒนาผลงานให้เกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้นโดยเน้นให้บุคลากรทุกคนในสถานศึกษา หน่วยงานภายนอกและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน ส่งเสริมในด้านการจัดการศึกษาภายใต้กรอบแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่งผลให้ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของศรีสุภาวงศ์ ระเริง (2559, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษา การบริหารสถานศึกษาพอเพียงโดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 พบว่า การบริหารสถานศึกษาพอเพียงโดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากติดตามอย่างต่อเนื่อง

ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความตื่นตัวที่จะพัฒนาศักยภาพของตนเอง โดยการเข้ารับการอบรม
ประชุมสัมมนา ศึกษาดูงานในสถานศึกษา

2. ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนจำแนกตามสถานภาพโดยรวม พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นมากกว่าครูผู้สอนเมื่อพิจารณา
รายด้าน พบว่า ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน และด้านการจัดกิจกรรม
พัฒนาผู้เรียน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านผลลัพธ์ภาพความสำเร็จมีความ
คิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านการพัฒนาบุคลากรไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ
สมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่า “ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความแตกต่างกัน” ที่เป็นเช่นนี้อาจ
เป็นเพราะมุมมอง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นแตกต่างกัน โดยผู้บริหารสถานศึกษา
มุ่งปฏิบัติงานด้านการบริหารจัดการเพื่อตอบสนองนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ในขณะที่เดียวกันครูผู้สอนมุ่งสร้าง
ผลสำเร็จที่เกิดกับผู้เรียน นำมาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และเพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติในทุกระดับอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล ทั้งนี้
เนื่องจากกระทรวงศึกษาธิการกำหนดนโยบายให้สถานศึกษานำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในสถานศึกษา
เพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ในการดำเนินชีวิต ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนจำเป็นต้องร่วมมือ
กันเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา โดยมุ่งหวังให้สถานศึกษาทุกแห่งบริหารจัดการให้เป็นแบบอย่าง
ในกระบวนกรจัดการเรียนการสอนและการบริหารจัดการ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทำให้บุคลากร
ในสถานศึกษามีความรู้ มีความเข้าใจ เห็นความสำคัญและตระหนักในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอันเป็นปรัชญา
ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 พระราชทานให้เป็นหลักคิด หลักปฏิบัติให้ผู้เรียนมีวิถีชีวิตความเป็นอยู่
อย่างพอเพียง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรียาดา สุขสว่าง (2557, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารจัดการเรียนรู้
ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดส านักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 พบว่า
ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อการบริหารจัดการเรียนการสอน ตามหลักปรัชญา
ของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ในสังกัดส านักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22
ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนจำแนกตามขนาดของสถานศึกษาโดยรวมพบว่า มีความคิดเห็น
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา
ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน และด้านผลลัพธ์ภาพความสำเร็จมีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน
ในสถานศึกษาขนาดใหญ่และขนาดกลางมีความคิดเห็นมากกว่าผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในสถานศึกษา
ขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ว่า “ประสิทธิภาพการบริหาร
สถานศึกษาพอเพียง ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ตามความคิดเห็นของ
ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามขนาดสถานศึกษามีความแตกต่างกัน” ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษา
ที่มีขนาดต่างกัน มีความพร้อมด้านทรัพยากรที่จะใช้ในการบริหารในการขับเคลื่อนสถานศึกษาพอเพียงแตกต่างกัน
โดยเฉพาะอย่างยิ่งความพร้อมของงบประมาณ บุคลากร และการมีส่วนร่วมของชุมชนซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการ

ขับเคลื่อนสถานศึกษาพอเพียง นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับความพร้อมของแต่ละสถานศึกษา และการมองเห็นคุณค่าของผลที่ได้รับจากการจัดการศึกษา ซึ่งสถานศึกษาที่มีขนาดใหญ่มีงบประมาณ และบุคลากรในการจัดการศึกษามากกว่าสถานศึกษาขนาดเล็กกว่า ดังนั้น การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้ามาใช้ในการบริหารสถานศึกษาขนาดต่าง ๆ จึงมีแนวโน้มที่จะแตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิษามญูฐ์ แซ่จัน (2561, หน้า 187) ที่ได้ศึกษา การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร พบว่าครูที่มีขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนเกือบทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นเพียงด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน

4. ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานโดยรวม พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 4 ที่ว่า “ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานมีความแตกต่างกัน” ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เนื่องจากการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในระดับสถานศึกษาที่บุคลากรในสถานศึกษาทุกคนจะเป็นผู้ปฏิบัติ ตามนโยบาย และวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาทั้งในการปฏิบัติตน ระดับบุคคล และการปฏิบัติงานในระดับสถานศึกษา ซึ่งบุคลากรครูจึงสามารถนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในระดับบุคคล และปฏิบัติงานในระดับสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสมกับตนเอง รวมถึงควรมีพฤติกรรมที่พึงปรารถนา ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันจึงมีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาพอเพียงไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับพฤติกรรมของบุคคลที่เข้าใจปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อุเทน เจริญภูมิ (2560, หน้า 190) ที่ได้ศึกษาการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการบริหารวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีระดับการศึกษา และตำแหน่งปัจจุบันแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 แตกต่างกัน สำหรับผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานและขนาดโรงเรียนที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 ไม่แตกต่างกัน

5. ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนจำแนกตามจังหวัดที่ตั้งของสถานศึกษาโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 5 ที่ว่า “ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามจังหวัดที่ตั้งของสถานศึกษามีความแตกต่างกัน” ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กระทรวงศึกษาธิการกำหนดนโยบายให้สถานศึกษานำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

และบริหารจัดการสถานศึกษา เพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติในทุกระดับอย่างมีประสิทธิภาพ มีวิถีดำเนินชีวิตบนพื้นฐานของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงดังนั้นสถานศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานภายใต้บังคับบัญชาของกระทรวงศึกษาธิการ จึงได้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาจัดการเรียนการสอนโดยบูรณาการสอดแทรกในกลุ่มสาระวิชาต่าง ๆ ตามนโยบาย และสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 โดยเฉพาะที่บัญญัติไว้ในมาตรา 6 ความว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญาความรู้และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

- 1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีกระบวนการทำงานพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาและต้องบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ในสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุด
- 1.2 สถานศึกษาต้องกำหนดนโยบาย นำเสนอหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษาและบูรณาการในแผนปฏิบัติงานประจำปีดำเนินงานตามโครงการ นิเทศและติดตามอย่างต่อเนื่อง
- 1.3 นำผลการติดตามมาพัฒนา นโยบาย แผนงาน โครงการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

- 2.1 ควรนำผลการวิจัยในครั้งนี้มาเป็นข้อมูลพิจารณาประกอบในการวางแผนปรับปรุง และพัฒนาการบริหารงานสถานศึกษาพอเพียง
- 2.2 ควรศึกษาปัจจัย และสาเหตุที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาพอเพียง
- 2.3 ควรศึกษาประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาพอเพียงกับวิถีชีวิตของคนในชุมชนโดยรอบสถานศึกษา
- 2.4 ควรมีการจัดทำเอกสาร คู่มือการบริหารงานสถานศึกษาพอเพียงให้ครู ผู้ปกครอง ชุมชน เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ และได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานสถานศึกษาพอเพียงให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- เกรียงศักดิ์ เขียวยิ่ง. (2552). *การบริหารทรัพยากรมนุษย์*. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2554). *การคิดเชิงบูรณาการ*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: ซีคเซสมิเดีย.
- เกษม วัฒนชัย. (2550). *ถอดรหัสเศรษฐกิจพอเพียงเวอร์ชันการศึกษา*, มติชนสุดสัปดาห์, 27(1395).
- คณะกรรมการการบริหารโครงการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่โรงเรียน. (2550). *การประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียง*. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- จันทร์ทิพย์ เสตะพยัคฆ์. (2553). *การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ*. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- จิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา และปรียานุช ธรรมปิยา. (2556). *ตามรอยพ่อ ชีวิตพอเพียง...สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน พิมพ์ครั้งที่ 11*. กรุงเทพฯ: อัมรินทร์พรินติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).
- _____. (2556). *พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว กับการเพิ่มสมดุลในการพัฒนา พิมพ์ครั้งที่ 2*. กรุงเทพฯ: ดาวฤกษ์คอมมูนิเคชั่น จำกัด.
- จุฑามาศ พัฒนศิริ. (2560). *แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียน ในจังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42*. วิทยานิพนธ์ ค.ม นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ณัฐรฎา พวงจันทร์. (2553). *การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร เขตดุสิต: วิทยานิพนธ์ ค.ม กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี*
- ทิตนา แคมมณี. (2550). *รูปแบบการเรียนการสอนทางเลือกที่หลากหลาย*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร